

dr hab. Piotr Sorbet
Katedra Hispanistyki
Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

**Recenzja dorobku naukowego
Pana dr. Witolda Sobczaka
w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego**

1. Sylwetka naukowa Habilitanta

Pan dr Witold Sobczak uzyskał tytuł licencjata filologii hiszpańskiej z językiem angielskim w 2011 r., a następnie w 2013 r. tytuł magistra filologii hiszpańskiej z amerykanistyką filologiczną pisząc na Uniwersytecie Łódzkim pracę pt. *La posterioridad en el español contemporáneo*. W 2019 r. na tej samej uczelni obronił rozprawę doktorską pt. *Las formas verbales con vector de posterioridad en el español contemporáneo*. Promotorem jego pracy magisterskiej oraz dysertacji doktorskiej był prof. dr hab. Wacław Nowikow. Co ciekawe Habilitant jest również magistrem archeologii. Tytuł ten uzyskał w 2011 r. na Uniwersytecie Łódzkim.

Z dostarczonej mi dokumentacji wynika, że Pan dr Witold Sobczak w latach 2016-2020 był zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Filologii Hiszpańskiej UŁ, natomiast od 2020 do dzisiaj jest zatrudniony w tej samej jednostce na stanowisku adiunkta. Dodatkowo w latach 2019-2021 był on lektorem języka hiszpańskiego w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. W latach 2018-2021 był z kolei związany z Katedrą Filologii Hiszpańskiej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, a w latach 2013-2016 był także lektorem języka hiszpańskiego w Wyższym Seminarium Duchownym OO. Franciszkanów w Łodzi. Jak widać, już same powyższe informacje wskazują, iż Habilitant wykazuje się szybkim i konsekwentnym rozwojem kompetencji dydaktycznych oraz naukowych.

Według dostępnych mi informacji Pan dr Witold Sobczak nie ubiegał się wcześniej o nadanie mu stopnia naukowego doktora habilitowanego.

2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Osiągnięciem naukowym jakie zostało wskazane przez Habilitanta jako podstawa wszczęcia postępowania habilitacyjnego jest monografia pt. *La evolución de los tiempos compuestos del modo subjuntivo en el español de América entre los años 1701 y 2023*, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. Jej tytuł pokazuje, że wpisuje się ona w główną oś badawczą działalności naukowej Pana dr. Witolda Sobczaka (zob. 1), która dotyczy systemu werbalnego języka hiszpańskiego. Monografia ta jest więc naturalną kontynuacją zainteresowań Habilitanta i stanowi, o czym będzie mowa również dalej, dowód na to, że w jego działalności badawczej można dostrzec jego sukcesywny rozwój.

Książka *La evolución de los tiempos compuestos del modo subjuntivo en el español de América entre los años 1701 y 2023* liczy sobie 338 stron i dotyczy, zgodnie z jej tytułem, ewolucji czasów złożonych trybu subjuntivo w amerykańskich odmianach języka hiszpańskiego. Składa się ona z trzech zasadniczych rozdziałów (s. 17-269), które są poprzedzone krótkim i klarownym wstępem (s. 13-15). Monografia zawiera również podsumowanie całego studium (s. 271-287), listę cytowanych dzieł literackich (289-291), listę wykorzystanych korpusów elektronicznych (s. 293), bibliografię (s. 295-320), wykaz tabel (s. 321-326) i wykresów (s. 327) oraz trzy krótkie streszczenia w języku hiszpańskim, polskim oraz angielskim (s. 329-334).

Rozdział pierwszy (s. 17-88), to opis powstawania systemu czasów złożonych hiszpańskiego trybu subjuntivo oraz jego ewolucja aż do XVII wieku. Opis ten obejmuje zarówno aspekty czysto formalne ww. czasów, jak również aspekty semantyczne oraz syntaktyczne, które doprowadziły do gramatyzacji peryfrazy *haber + participio*, która stała się podstawą wszystkich czasów złożonych współczesnego języka hiszpańskiego.

W drugim rozdziale Autor prezentuje z kolei ewolucję czasów złożonych hiszpańskiego trybu subjuntivo na gruncie amerykańskim od XVIII wieku aż po czasy współczesne.

Trzeci i zarazem ostatni rozdział monografii dotyczy dystrybucji w głównej mierze czasów złożonych trybu subjuntivo w wariantach hispanoamerykańskich między 1701 a 2023 rokiem.

Autor monografii nie tylko doskonale ilustruje wszystkie kluczowe procesy różnymi przykładami z korpusów oraz dzieł literackich, ale przede wszystkim wykazuje się umiejętnościami syntetycznymi. Powołuje się na liczną literaturę przedmiotu i posługuje się nią bardzo swobodnie. Jego obserwacje są poparte argumentami językoznawczymi oraz danymi korpusowymi. Jest to pierwsze jak się zdaje tak bogate kompendium wiedzy na temat czasów złożonych hiszpańskiego trybu subjuntivo. Praca Habilitanta absolutnie nie jest jednak tylko odtwórcza. W istocie jest ona znaczącym przyczynkiem do kompleksowego opisu hiszpańskiego systemu werbalnego zarówno w ujęciu synchronicznym jak i diachronicznym.

Co się tyczy wykorzystanej literatury przedmiotu, to jest ona bardzo obszerna. Zawiera ona zarówno starsze pozycje, nawet z XIX wieku, jak i te, które zostały wydane w ostatnich latach. Są to pozycje w miarodajnej większości napisane w języku hiszpańskim, choć znaleźć wśród nich można również takie, które są zredagowane po angielsku, francusku, polsku oraz włosku. Jeśli chodzi o wykorzystane pozycje hispanojęzyczne, to widać, że Autor dołożył wszelkich starań aby obejmowały one wszystkie odmiany języka hiszpańskiego w Ameryce (od Argentyny po Meksyk). W całej monografii widać jak Pan dr Witold Sobczak umiejętnie korzysta z ww. literatury przedmiotu jak i elektronicznych korpusów języka hiszpańskiego. Te ostatnie stanowią istotną podporę całego studium. Habilitant nie ogranicza się jednak do ich cytowania, lecz poddaje je analizie krytycznej. Analiza ta ma charakter nie tylko ilościowy, ale i jakościowy. Habilitant czuje się więc swobodnie operując ogromnym zasobem źródeł tak literatury fachowej jak danych zaczerpniętych z korpusów języka hiszpańskiego.

Jeśli chodzi o kwestie formalne, to monografia jest napisana poprawną hiszpańszczyzną. Usterki językowe są nieliczne i małej wagi. Dane poddawane analizie oraz komentarze Habilitanta są przedstawiane w sposób skrupulatny, konsekwentny i przejrzysty, (choćby w formie licznych tabel oraz wykresów) przez co lektura całej monografii jest czystą przyjemnością. Liczne przypisy, o które wzbogacona jest cała książka, doskonale dopełniają cały wywód Habilitanta. Monografia jest więc w każdym aspekcie tym czym powinno być wnikliwe studium językoznawcze.

Podsumowując, stwierdzam, że monografia *La evolución de los tiempos compuestos del modo subjuntivo en el español de América entre los años 1701 y 2023* jest cennym wkładem w badania nie tylko czasów złożonych hiszpańskiego trybu subjuntivo, ale całego systemu werbalnego hiszpańszczyzny w ujęciu synchroniczno-diachronicznym. W związku z tym jest ona dowodem na dojrzałość badawczą Habilitanta.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego habilitanta

Na dorobek naukowy Habilitanta (po obronie doktoratu), oprócz monografii omówionej w p. 2 niniejszej recenzji, składają się dwie monografie autorskie opublikowane w Wydawnictwie Uniwersytetu Łódzkiego. Jedna z nich została napisana na podstawie dysertacji doktorskiej. Pan dr Witold Sobczak jest także współredaktorem tomu *Lingüística hispánica teórica y aplicada: estudios léxico-gramaticales didácticos y traductológicos* wydanej również na UŁ. Wszystkie te pozycje zostały wydane w ramach uznanej w Polsce serii wydawniczej *Manufactura Hispánica Lodziense*. Dodatkowo Pan dr Witold Sobczak jest autorem 12 artykułów wydanych w czasopismach polskich (*Kwartalnik Neofilologiczny*, *Studia Iberystyczne*, *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*, *Itinerarios*, *Estudios Hispánicos*) i zagranicznych (*Revista de investigación lingüística*, *Hesperia. Anuario de Filología Hispánica*, *Language Design. Journal of Theoretical and Experimental Linguistics*), z których 3 zostały wydane przed obroną doktoratu. Poza tym opublikował 5 rozdziałów w monografiach wieloautorskich. Zdecydowana większość ww. tekstów dotyczy różnych aspektów systemu werbalnego języka hiszpańskiego, co potwierdza główne zainteresowania Habilitanta. Wśród jego publikacji można jednak także wyróżnić takie, które dotyczą dydaktyki, leksyki oraz zjawiska *spanglish*. Badania Habilitanta cechują skrupulatność oraz umiejętne wykorzystywanie różnych korpusów języka hiszpańskiego (CREA, CORPES XXI, CORDE, CORDIAM), które są przez niego stosowane jako filar badań naukowych zarówno w ujęciu synchronicznym jak i diachronicznym. Widać więc, że dorobek publikacyjny Habilitanta (monografie, artykuły, rozdziały w monografiach wieloautorskich) wygląda solidnie i nie powinien budzić żadnych zastrzeżeń.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Pan dr Witold Sobczak uczestniczył w 22 konferencjach naukowych, które odbyły się we Francji, Hiszpanii, Polsce oraz Włoszech. W latach 2023-2024 był on kierownikiem grantu Miniatura (NCN). Był on autorem recenzji artykułów w

różnych czasopismach naukowych. Jest członkiem rady redakcyjnej serii *Manufactura Hispanica Lodziense*. Jest on również członkiem Polskiego Stowarzyszenia Hispanistów.

Podsumowując, Pan dr Witold Sobczak realizuje się naukowo na wszystkich możliwych płaszczyznach i uważam, że jego osiągnięcia są w tym względzie co najmniej satysfakcjonujące.

4. Dorobek organizacyjny, dydaktyczny oraz popularyzatorski

Poza działalnością naukową, Pan dr Witold Sobczak realizuje się na polu dydaktycznym prowadząc liczne zajęcia z praktycznej języka hiszpańskiego oraz różnych modułów językoznawczych. Był promotorem kilkudziesięciu prac licencjackich oraz pełnił funkcję recenzenta prac licencjackich oraz magisterskich.

Habilitant wykazuje się także działalnością o charakterze administracyjnym. Był on m. in. koordynatorem praktyk pedagogicznych (2017-2019) i jest obecnie koordynatorem praktyk zawodowych w jednostce, w której jest zatrudniony. Udzielał się także jako członek komisji rekrutacyjnej kandydatów na studia. W 2023 brał on udział w przygotowywaniu raportu dotyczącego filologii hiszpańskiej UŁ dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Jego działalność popularyzatorska również nie jest bezznaczenia. Był on m. in. w 2016 r. tłumaczem w trakcie Światowych Dni Młodzieży, natomiast w latach 2016-2018 poprowadził serię wykładów dotyczących hiszpańskiej grzeczności językowej w trakcie Festiwalu Nauki, Techniki i Sztuki w Łodzi.

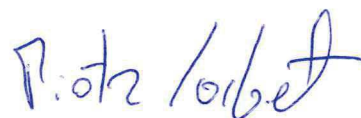
Jak widać, działalność pozanaukową Habilitanta nie budzi żadnych zastrzeżeń.

5. Wniosek końcowy

Podsumowując, Pan dr Witold Sobczak jest dojrzałym już naukowo językoznawcą, który doskonale łączy w swoich badaniach podejście synchroniczne z diachronicznym. Jego działalność dydaktyczna nie budzi zastrzeżeń. Jest już doświadczonym wykładowcą, który dodatkowo nie zapomina o kwestiach związanych z działalnością administracyjną lub popularyzatorską. Prócz bezsprzecznego rozwoju naukowego poszerza on swoje kompetencje w trakcie różnych stażów, wyjazdów oraz na szkoleniach. Toteż bez wątpienia mogę stwierdzić, iż we wszystkich aspektach branych pod uwagę przy ocenie dorobku naukowego,

dydaktycznego oraz organizacyjnego Pan dr Witold Sobczak spełnia wszystkie wymagania, zgodnie z przepisami *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, stawiane osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Tym samym **wnioskuję z pełnym przekonaniem o dopuszczenie Habilitanta do dalszych etapów postępowania mającego na celu uzyskania przez niego stopnia naukowego doktora habilitowanego.**

Lublin, 16 czerwca 2025 r.

dr hab. Piotr Sorbet